

Sygn. akt IV KKN 251/98

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lutego 2002 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Szewczyk (przewodniczący)

SSN Marian Buliński

SSN Marek Sokołowski (spraw.)

Protokolant Ewa Sokołowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Bogumiły Drozdowskiej

w sprawie **V. B.**

skazanego z art. 80 § 3 uks

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 19 lutego 2002 r.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w K.

z dnia 20 stycznia 1998 r., sygn. akt VI Ka [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R.

z dnia 3 października 1997 r., sygn. akt II K [...]

- 1. uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego i skazanego V. B. uniewinnia od przypisanego mu czynu,**

2. kosztami sądowymi postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa,
3. zarządza zwrot na rzecz V. B. kwoty 300 (trzysta) złotych uiszczonej tytułem opłaty od kasacji.

U Z A S A D N I E N I E

Sąd Rejonowy w R. wyrokiem z dnia 3 października 1997 r. sygn. akt II K [...] uznał V. B. za winnego tego, „że w dniu 3 kwietnia 1995 r. przekraczając granicę państwa z Czech do Polski, w drodze z Włoch w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego, przez drogowe przejście graniczne w C. nieumyślnie naraził Skarb Państwa na uszczuplenie cła w kwocie 44.287 zł 70 gr, przez to, że w wyniku niedbalstwa nie zapoznał się z treścią dokumentów celnych i w trakcie odprawy celnej nie okazał wszystkich żądanych dokumentów, co spowodowało, że do odprawy celnej przedstawił fakturę z zaniżoną ceną przywożonych do Polski w Włoch 256 worków z niekonfekcjonowanymi rajstopami o wadze 3.323 kg, 11 worków z niekonfekcjonowanymi pończochami o wadze 1.062 kg, 1 karton z maszynką do wykańczania pończoch, 30 kartonów z regałami do rajstop, 80 paczek z torebkami do pakowania rajstop, 40 kartonów z ekspozycją oraz 2 kartony z wzorami kolorów, chociaż powinien i mógł przewidzieć możliwość zatajenia rzeczywistych cen przedmiotowych towarów przez inne osoby” – to jest przestępstwa z art. 80 § 3 uks i za to skazał go na karę grzywny w kwocie 3.000 zł.

Sąd Wojewódzki w K. – po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego – wyrokiem z dnia 20 stycznia 1998 r. sygn. akt VI Ka [...] utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R..

Powyższy wyrok zaskarżył kasacją obrońca oskarżonego zarzucając:

- I. rażące naruszenie prawa materialnego a to :
 1. art. 7 § 2 kodeksu karnego polegające na przypisaniu oskarżonemu winy nieumyślnej,
 2. art. 16 kodeksu karnego polegające na przypisaniu oskarżonemu sprawstwa,
 3. art. 2 pkt 6 i art. 48 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. prawo celne polegające na przyjęciu, że oskarżony był podmiotem dokonującym obrotu towarowego z zagranicą,
 4. art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. prawo celne polegające na błędnej interpretacji jego treści poprzez uznanie, że oskarżony miał obowiązek przedłożenia polskim organom administracji celnej dowodu włoskiej odprawy celnej,
- II. rażące naruszenie prawa procesowego, mające wpływ na treść wyroku:
 1. art. 3 § 3 kpk polegające na braku oceny podanej przez oskarżonego wersji rozmowy ze świadkiem M. S.,
 2. art. 4 § 1 kpk polegające na wydaniu orzeczenia bez uwzględnienia wskazań doświadczenia życiowego poprzez nieuwzględnienie braku motywów do przestępczego działania oskarżonego.

Nadto w uzasadnieniu skargi kasacyjnej obrońca zarzucił, że orzekające w tej sprawie sądy nie uzasadniły dlaczego przyjęły za prawdziwą wartość towaru na podstawie włoskich dokumentów odprawy celnej, a sąd odwoławczy nie rozważył wszystkich zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy.

Rozstrzygając sprawę Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest zasadna. Kasację rozpoznaje Sąd Najwyższy w granicach podniesionych zarzutów, a rozpoznaniu podlegają także zarzuty podniesione w jej uzasadnieniu. Nie jest także niezbędne, by w podniesionym zarzucie

obraży prawa prawidłowo określony został przez skarżącego naruszony przepis prawa wystarczy, że sprecyzowane zostało na czym obraza prawa polegała.

W pierwszej kolejności rozpoznania wymaga zarzut obraży prawa procesowego skierowany przeciwko orzeczeniu sądu odwoławczego – czyli zarzut sformułowany w uzasadnieniu skargi. Jest to zarzut obraży art. 406 § 2 kpk z 1969 r. (obowiązującego w chwili orzekania przez Sąd Wojewódzki) nakazującego podać w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego dlaczego sąd ten uznał zarzuty apelacji za niezasadne.

Obrońca oskarżonego zarzucił w apelacji (k. 260), że w postępowaniu nie ustalono faktycznej wartości przewożonego przez granicę towaru. Jest oczywiste, że okoliczność ta miała podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli prawidłowe było określenie wartości w dokumentach przedstawionych do odprawy celnej na polskiej granicy, to wówczas nie mogło dojść do narażenia Skarbu Państwa na uszczuplenie cła. Zauważyć należy, że w toku postępowania sądowego (przed wydaniem pierwszego, następnie uchylonego, wyroku Sądu Rejonowego) interwenienci wnosili o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego celem ustalenia faktycznej wartości zakwestionowanego towaru (k. 135v) i wniosek ten nie został uwzględniony (k. 157). W uzasadnieniu wyroku Sądu Rejonowego z dnia 3 października 1997 r. brak jest jakichkolwiek ustaleń co do tego jaka była rzeczywista wartość towaru przedstawionego przez oskarżonego do odprawy celnej, a zatem podniesiony w apelacji zarzut w tym zakresie wymagał dogłębnego rozważenia. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku Sądu Wojewódzkiego całkowicie pomija ten zarzut i przez to wskazuje, że nie został on rozpoznany.

Okoliczności powyższe dają podstawę do stwierdzenia, że zaskarżone orzeczenie zapadło z rażącym naruszeniem przepisu art. 406 § 2 kpk z 1969 r. Uchybienie to mogło mieć wpływ na treść orzeczenia bowiem nie ma

dostatecznych przesłanek do stanowczego ustalenia, że wartość określona w dokumentach przeznaczonych do włoskiej odprawy celnej była prawidłowa. Nie można wykluczyć istnienia powodów do jej zawyżenia. Znamienne jest, że wartość towarów w dokumentach przeznaczonych do włoskiej odprawy celnej określona została na kwotę 236.600 zł, a do polskiej odprawy na kwotę 33.343 zł (k. 3), zaś towary te zostały sprzedane przez organa administracji celnej za kwotę 21.306 zł (k. 141). W tym stanie ustalenie, że rzeczywista wartość przedmiotowych towarów wynosiła 236.600 zł należy uznać za dowolne, a podniesiony w kasacji zarzut obrazy art. 4 § 1 kpk z 1969 r. za trafny właśnie w tym zakresie.

Wyżej omówione okoliczności uzasadniają uchylenie zaskarżonego wyroku, co z kolei nakazuje uwzględnić zmianę stanu prawnego w następstwie wejścia w życie kodeksu karnego skarbowego. W kodeksie tym nie ma odpowiednika przestępstwa określonego w art. 80 § 3 uks. Art. 87 kks przewiduje tylko odpowiedzialność karną za umyślne wprowadzenie w błąd organu celnego i narażenie przez to Skarbu Państwa na uszczuplenie należności celnej (por. art. 4 § 1 kks). Zgodnie z regułą sformułowaną w art. 2 § 2 kks w sprawie niniejszej należy stosować nową ustawę – czyli wobec depenalizacji czynu przypisanego oskarżonemu uniewinnić go.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

O kosztach sądowych orzeczona na podstawie art. 632 pkt 2 kpk, a o opłacie od kasacji na podstawie art. 527 § 4 kpk.

Przewodniczący: SSN (Józef Szewczyk)

Sędziowie: SN (Marian Buliński)

SN (Marek Sokołowski)

aw

f/es